

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 16. julija 2020*

„Pritožba – Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Evropski trg podzemnih in podmorskih električnih kablov – Razdelitev trga v okviru projektov – Uredba (ES) št. 1/2003 – Člen 20 – Pooblastila Evropske komisije za pregled na področju omejevalnih sporazumov – Pooblastilo za kopiranje podatkov brez predhodne preučitve in za njihovo naknadno preučitev v prostorih Komisije – Globe – Neomejena sodna pristojnost“

V zadevi C-606/18 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 24. septembra 2018,

Nexans France SAS s sedežem v Courbevoieju (Francija),

Nexans SA s sedežem v Courbevoieju,

ki ju zastopajo G. Forwood, odvetnica, M. Powell in A. Rogers, solicitors,

pritožnici,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo C. Giolito, P. Rossi, C. Sjödin in F. Castilla Contreras, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika drugega senata, P. G. Xuereb (poročevalec), T. von Danwitz in A. Kumin, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: M. Longar, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. oktobra 2019,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 12. marca 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 Družbi Nexans France SAS in Nexans SA s pritožbo predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. julija 2018, Nexans France in Nexans/Komisija (T-449/14, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2018:456), s katero je zadnjenavedeno zavrnilo njuno tožbo, prvič, za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije z dne 2. aprila 2014 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 [PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva AT.39610 – Električni kabli) (v nadaljevanju: sporni sklep) v delu, v katerem se nanaša nanju, in drugič, za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi s spornim sklepom.

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1/2003

- 2 Člen 20 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), naslovljen „Pooblastilo Komisije za pregled“, določa:

„1. Za izpolnjevanje dolžnosti, ki jih nalaga ta uredba, lahko Komisija izvaja vse potrebne preglede podjetij in podjetniških združenj.

2. Uradniki in druge spremljevalne osebe, ki jih je Komisija pooblastila za izvajanje pregleda, so pooblašteni, da:

- (a) vstopijo v vse prostore, zemljišča in prevozna sredstva podjetij in podjetniških združenj;
- (b) pregledajo poslovne knjige in drugo poslovno dokumentacijo ne glede na obliko, v kateri je predložena;
- (c) odzamejo in pridobijo, ne glede na obliko, kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig ali dokumentacije;
- (d) zapečatijo vse poslovne prostore ter poslovne knjige in dokumentacijo za trajanje in v obsegu, potrebnem za izvedbo pregleda;
- (e) zaprosijo katerega koli predstavnika ali člana osebja podjetja ali podjetniškega združenja za pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet in namen pregleda, in njegove odgovore zapišejo v zapisnik.

[...]

4. Podjetja in podjetniška združenja se morajo podrediti pregledom, ki jih z odločbo odredi Komisija. Odločba podrobno navaja predmet in namen pregleda, določi datum začetka in navede sankcije, ki jih predvidevata člena 23 in 24, ter pravico Sodišča do pritožbe zoper odločbo [pravico do pritožbe zoper odločbo pred Sodiščem]. Komisija sprejme take odločbe po posvetovanju z organom, pristojnim za konkurenco v državi članici, na ozemlju katere se bo izvajal pregled.

[...]“.

3 Člen 21 te uredbe, naslovljen „Pregled drugih prostorov“, določa:

„1. Če obstaja utemeljen sum, da se poslovne knjige in druga poslovna dokumentacija, ki so povezani s poslovanjem in predmetom pregleda ter so lahko pomembni za dokazovanje resne kršitve določb člena [101] ali [102 PDEU], hranijo v drugih prostorih, prevoznih sredstvih ali na drugem zemljišču, vključno z domovi vodstva podjetij, članov nadzornega ali upravnega organa, pa tudi drugih sodelavcev zadevnih podjetij in podjetniških združenj, lahko Komisija z določbo odredi, da se opravi pregled v teh prostorih, prevoznih sredstvih ali na tem zemljišču.

[...]

4. Uradniki in druge spremljevalne osebe, ki jih je Komisija pooblastila za izvajanje pregleda, odrejenega v skladu z odstavkom 1 tega člena, imajo pooblastila, ki so navedena v členu 20(2)(a), (b) in (c). [...]"

4 Člen 23(2) in (3) navedene uredbe določa:

„2. Komisija lahko podjetjem in podjetniškim združenjem z odločbo naloži globe, kadar naklepno ali iz malomarnosti:

(a) kršijo člen [101] ali člen [102 PDEU] [...]

[...]

3. Pri določanju višine globe se upošteva teža, pa tudi trajanje kršitve.“

5 Člen 31 te uredbe določa:

„S pritožbo zoper odločbo, s katero je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen, ima Sodišče neomejeno pristojnost do pregleda odločbe. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša.“

Smernice iz leta 2006

6 Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice iz leta 2006) v točkah 2 in 4 določajo, da mora v zvezi z določitvijo glob „Komisija upoštevati trajanje in težo kršitve“ in da naj bi „[g]lobe [...] imele zadosten odvračalni učinek“.

7 Iz točk od 9 do 11 teh smernic je razvidno, da ima metoda, ki jo je Komisija uporabila pri določitvi glob, brez poseganja v njihovo točko 37 dve fazi, in sicer, prvič, določitev osnovnega zneska, in drugič, morebitne prilagoditve tega zneska navzgor ali navzdol. Komisija v okviru določitve osnovnega zneska globe v skladu s točkami od 13 do 18 navedenih smernic najprej določi vrednost prodaje, ki jo je treba upoštevati. V skladu s točko 19 teh smernic je osnovni znesek globe povezan z deležem vrednosti te prodaje, določenim glede na stopnjo teže kršitve, pomnoženo s številom let trajanja kršitve.

8 Točka 21 Smernic iz leta 2006 določa:

„Praviloma bo upoštevani delež vrednosti prodaje določen v višini do 30 % vrednosti prodaje.“

9 Točka 22 teh smernic določa:

„Pri odločitvi, ali bi moral biti delež vrednosti prodaje, ki se upošteva v posameznem primeru, v spodnjem ali zgornjem delu tega razpona, bo Komisija upoštevala več dejavnikov, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh zadevnih podjetij, geografski obseg kršitve in dejstvo, ali je bila kršitev izvršena ali ne.“

Dejansko stanje in sporni sklep

- 10 Dejansko stanje, ki je opisano v točkah od 1 do 20 in od 42 do 47 izpodbijane sodbe, je za potrebe tega postopka mogoče povzeti tako.
- 11 Pritožnici, družba Nexans France in njena matična družba, Nexans, sta francoski družbi, dejavni v sektorju proizvodnje in dobave podzemnih in podmorskih električnih kablov.
- 12 Družba ABB AB s sedežem na Švedskem je z dopisom z dne 17. oktobra 2008 Komisiji v okviru prošnje za imuniteto v smislu Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah (UL 2006, C 298, str. 17) predložila več izjav in dokumentov v zvezi z omejevalnimi trgovinskimi praksami v tem sektorju.
- 13 Komisija je nato opravila preiskavo.
- 14 Inšpektorji Komisije so 28. januarja 2009 skupaj s predstavniki francoskega organa, pristojnega za konkurenco, prišli v prostore družbe Nexans France v Clichyju (Francija), da bi opravili pregled na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 (v nadaljevanju: zadevni pregled) na podlagi odločbe z dne 9. januarja 2009, s katero je bilo družbi Nexans in vsem podjetjem, ki jih ta obvladuje, naloženo, naj omogočijo tak pregled (v nadaljevanju: odločba o pregledu). V skladu s členom 1, drugi odstavek, te odločbe je „[zadevni] pregled [...] mogoče opraviti v vseh prostorih pod nadzorom podjetja, zlasti v pisarnah na tem naslovu: 4-10 Rue Mozart, 92110 Clichy, Francija“.
- 15 Inšpektorji Komisije (v nadaljevanju: inšpektorji) so, potem ko so pritožnicama vročili odločbo o pregledu, izrazili željo po preučitvi dokumentov in računalnikov nekaterih zaposlenih družbe Nexans France, in sicer oseb B, J in R. Ker so bili obveščeni, da je oseba J odnesla svoj računalnik s seboj na pot in da se bo vrnila šele v petek, 30. januarja 2009, so inšpektorji izdelali sliko trdih diskov računalnikov oseb B in R ter osebe D, drugega uslužbenca družbe Nexans France. Da bi lahko opravili iskanje na podlagi ključnih besed v podatkih v teh računalnikih, so uporabili preiskovalno programsko opremo, ki je te podatke obdelala v noči z 28. na 29. januar 2009.
- 16 Drugi dan zadevnega pregleda, to je v četrtek, 29. januarja 2009, so inšpektorji preučili slike trdih diskov računalnikov oseb B, D in R.
- 17 Tretji dan tega pregleda, to je v petek, 30. januarja 2009, so inšpektorji lahko preiskali prenosni računalnik osebe J, ki se je vrnila v pisarno. Z vzpostavitev preiskovalne programske opreme so lahko prišli do več datotek, dokumentov in elektronskih sporočil, ki so bili izbrisani iz trdega diska tega računalnika, in ugotovili, da so ti dokumenti upoštevnii za preiskavo. Inšpektorji so se odločili, da bodo izdelali sliko tega trdega diska. Ker pa so ugotovili, da nimajo več dovolj časa za izdelavo take slike, so se odločili, da izdelajo kopijo izbranih podatkov in jih prenesejo na računalniške nosilce za zapis podatkov (v nadaljevanju: nosilci podatkov), ki so bili shranjeni v zapečatenih ovojnicah in poslani v pisarne Komisije v Bruslju (Belgija). Šlo je za dva sklopa elektronskih dopisov, najdenih na prenosnem računalniku osebe J, in sklop elektronskih dopisov, najdenih na računalniku osebe R. Računalnik osebe J in nosilec podatkov, ki je bil najden v njegovi pisarni in ki je vseboval dokumente, varovane z geslom, sta bila shranjena v omaro, ki so jo inšpektorji zapečatili.

- 18 Inšpektorji so se v prostore družbe Nexans France vrili v torek, 3. februarja 2009. Odprli so zapečateni omaro, v kateri sta bila shranjena nosilec podatkov, najden v pisarni osebe J, in njen računalnik. Nosilec podatkov so preučili na kraju samem, pri čemer so natisnili in zadržali dva dokumenta s tega nosilca, nato pa so ga vrili predstavnikom pritožnic. Nato so naredili tri slike trdega diska računalnika osebe J, ki so bile shranjene na tri različne nosilce podatkov. Inšpektorji so enega od treh nosilcev podatkov vrili predstavnikom pritožnic, preostala dva pa so shranili v zapečateni ovojnici, ki so ju odnesli v Bruselj, potem ko so se seznanili z dejstvom, da pritožnici izpodbijata zakonitost tega postopka. Navedli so, da bosta zapečateni ovojnici odprti le v prostorih Komisije ob navzočnosti predstavnikov pritožnic.
- 19 Zapečateni ovojnici z nosilcema podatkov, ki so ju inšpektorji odnesli s seboj, sta bili odprti 2. marca 2009 v prostorih Komisije v Bruslju ob navzočnosti odvetnikov pritožnic. Inšpektorji so preučili dokumente na teh nosilcih podatkov in na papir natisnili tiste, za katere so menili, da bi bili lahko upoštevni za preiskavo. Drugi izvod zadevnih dokumentov v papirni obliki in njihov seznam sta bila izročena odvetnikom pritožnic. Preučevanje vseh podatkov na zadevnih nosilcih podatkov je trajalo osem delovnih dni in se je končalo 11. marca 2009. Pisarna, v kateri so inšpektorji preučevali dokumente in nosilce podatkov, je bila ob koncu vsakega delovnega dne zapečateni ob navzočnosti odvetnikov pritožnic in odprta naslednji dan, prav tako ob njihovi navzočnosti. Na koncu teh postopkov je bila vsebina trdih diskov računalnikov, na katerih so delali inšpektorji Komisije, izbrisana.
- 20 Pritožnici sta 7. aprila 2009 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili tožbo, vpisano pod številko T-135/09, s katero sta med drugim predlagali, naj Splošno sodišče razglasi ničnost odločbe o pregledu in ugotovi, da odločitev Komisije o zbiranju kopij nekaterih računalniških datotek in trdega diska računalnika osebe J, da bi jih pozneje pregledala v svojih prostorih v Bruslju, ni bila zakonita.
- 21 Splošno sodišče je s sodbo z dne 14. novembra 2012, Nexans France in Nexans/Komisija (T-135/09, EU:T:2012:596), odločbo o pregledu razglasilo za nično v delu, v katerem se je nanašala na druge električne kable, ki niso bili visokonapetostni podmorski in podzemni električni kabli, in material, ki je bil povezan s temi drugimi kabli, v preostalem delu pa je tožbo zavrnilo. Sodišče je s sodbo z dne 25. junija 2014, Nexans in Nexans France/Komisija (C-37/13 P, EU:C:2014:2030), zavrnilo pritožbo, ki sta jo pritožnici vložili zoper to sodbo Splošnega sodišča.
- 22 Komisija je v členu 1 spornega sklepa ugotovila, da so pritožnici in 24 drugih družb sodelovale v kartelu (v nadaljevanju: kartel), ki je pomenil enotno in trajajočo kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru z dne 2. maja 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 52, str. 3) v sektorju podzemnih in/ali podmorskih električnih kablov za (zelo) visoke napetosti (v nadaljevanju: zadevna kršitev).
- 23 Komisija je v navedenem sklepu ugotovila, da je imel kartel dve glavni konfiguraciji, ki sta tvorili enoto, in sicer
- konfiguracijo, ki je združevala evropska podjetja, običajno poimenovana „člani R“, japonska podjetja, poimenovana „člani A“, in južnokorejska podjetja, poimenovana „člani K“, in ki je omogočala uresničitev cilja dodelitve ozemelj in strank evropskim, japonskim in južnokorejskim proizvajalcem (v nadaljevanju: konfiguracija A/R). To dodeljevanje se je izvajalo na podlagi sporazuma o „nacionalnem ozemlju“, v skladu s katerim so se japonski in južnokorejski proizvajalci zavezali, da evropskim proizvajalcem ne bodo konkurirali za projekte, ki potekajo na njihovem „nacionalnem ozemlju“, zadnjenavedeni pa so se zavezali, da ne bodo vstopili na trga Japonske in Južne Koreje. Poleg tega so si dodeljevali projekte na „izvoznih ozemljih“, to je drugod po svetu, z izjemo zlasti Združenih držav,
 - konfiguracijo, ki je vključevala dodeljevanje ozemelj in strank s strani evropskih proizvajalcev za projekte, ki naj bi se izvajali znotraj evropskega „nacionalnega“ ozemlja, ali projekte, dodeljene evropskim proizvajalcem (v nadaljevanju: evropska konfiguracija).

- 24 V skladu s spornim sklepom je družba Nexans France v kartelu sodelovala od 13. novembra 2000 do 28. januarja 2009. Družbi Nexans je bila pripisana odgovornost za zadevno kršitev kot matični družbi družbe Nexans France za obdobje od 12. junija 2001 do 28. januarja 2009.
- 25 Komisija je za izračun zneska glob uporabila člen 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 in metodologijo, navedeno v Smernicah iz leta 2006.
- 26 Prvič, glede osnovnega zneska navedenih glob je Komisija določila vrednost prodaje, ki jo je treba upoštevati. Nato je določila delež te vrednosti prodaje, ki odraža težo zadevne kršitve. V zvezi s tem je Komisija menila, da ta kršitev zaradi svoje narave pomeni eno od najtežjih oblik omejevanja konkurence, zaradi česar je upravičen 15-odstotni „koeficient teže kršitve“. Uporabila je tudi 2-odstotni koeficient teže kršitve za vse naslovnike spornega sklepa zaradi njihovega skupnega tržnega deleža in skoraj svetovne geografske razsežnosti kartela, ki je med drugim zajemal celotno ozemlje Evropskega gospodarskega prostora (EGP).
- 27 Komisija je poleg tega menila, da je bilo ravnanje evropskih podjetij škodljivejše za konkurenco kakor ravnanje drugih podjetij, saj so si evropska podjetja poleg udeležbe v konfiguraciji A/R v okviru evropske konfiguracije kartela med seboj razdelila projekte, ki so se nanašali na kable. Zato je delež vrednosti prodaje, ki ga je treba upoštevati zaradi teže kršitve, za evropska podjetja določila na 19 %, za preostala podjetja pa na 17 %. Tako določen osnovni znesek je za družbo Nexans France znašal 70.670.000 EUR.
- 28 Drugič, glede sprememb osnovnega zneska glob Komisija v zvezi s pritožnicama ni ugotovila niti obteževalnih niti olajševalnih okoliščin.
- 29 V členu 2(c) in (d) spornega sklepa je Komisija po eni strani družbi Nexans France naložila globo v višini 4.903.000 EUR za obdobje od 13. novembra 2000 do 11. junija 2001, po drugi strani pa družbi Nexans France solidarno z družbo Nexans globo v višini 65.767.000 EUR za obdobje od 12. junija 2001 do 28. januarja 2009.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 30 Pritožnici sta 17. junija 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa v delu, v katerem se je nanašal nanju, in za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi.
- 31 Pritožnici sta v utemeljitev predlogov za razglasitev ničnosti spornega sklepa pred Splošnim sodiščem navedli dva tožbena razloga, pri čemer se je prvi nanašal na kršitev člena 20, od (2) do (4), Uredbe št. 1/2003, odločbe o pregledu, pravice do obrambe in člena 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, drugi pa na napako pri presoji v zvezi z določitvijo datuma začetka sodelovanja družbe Nexans France v kartelu. V utemeljitev predlogov za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi, sta pritožnici, poleg tega, da sta se sklicevali na napako Komisije v zvezi s trajanjem zadevne kršitve, ki je bilo izpodbijano v okviru drugega tožbenega razloga, navedli poseben razlog, ki se je nanašal na očitno napako pri presoji ter kršitve obveznosti obrazložitve in načela enakega obravnavanja pri določitvi koeficienta teže kršitve za izračun zneska glob.
- 32 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo v celoti zavrnilo.
- 33 Prvič, v zvezi z domnevnim neobstojem pravne podlage za inšpekcijske ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, je Splošno sodišče menilo, da v nasprotju s tem, kar sta navedli pritožnici, iz člena 20(2)(b) in (c) Uredbe št. 1/2003 ne izhaja, da bi bilo pooblastilo Komisije, da odvzame ali pridobi kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig in dokumentacije podjetja, na katero se pregled nanaša, omejeno na poslovne knjige in dokumente, ki jih je že preverila. Taka razlaga bi poleg tega lahko

škodovala polnemu učinku člena 20(2)(b) navedene uredbe, saj je v nekaterih okoliščinah pri pregledu poslovnih knjig in dokumentacije podjetja včasih potrebno predhodno izdelati kopije navedenih poslovnih knjig in dokumentacije oziroma lahko taka izdelava kopij, kot v obravnavani zadevi, pregled poenostavi. Ker je po mnenju Splošnega sodišča izdelava slike trdega diska računalnika osebe J in kopij sklopov elektronskih dopisov, najdenih na navedenem računalniku in na računalniku osebe R, spadala v okvir vzpostavitve preiskovalne programske opreme s strani inšpektorjev, katere namen je bil iskati informacije, upoštevne za preiskavo, je bila izdelava teh kopij zajeta s pooblastili, ki so Komisiji podeljene s členom 20(2)(b) in (c) Uredbe št. 1/2003.

- 34 Splošno sodišče je ugotovilo, da v nasprotju s trditvami pritožnic inšpektorji dokumentov na kopijah sklopov elektronskih dopisov, najdenih na računalniku osebe R in na računalniku osebe J, ter slik trdega diska tega drugega računalnika niso neposredno vložili v preiskovalni spis, ne da bi predhodno preverili njihovo upoštevnost glede na predmet zadevnega pregleda.
- 35 Poleg tega je Splošno sodišče presodilo, da člen 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 ne določa, da se pregled poslovnih knjig in dokumentacije podjetij, ki so predmet pregleda, izvaja izključno v njihovih prostorih, če, kot v obravnavani zadevi, navedenega pregleda ni bilo mogoče dokončati v prvotno predvidenem času. S tem členom naj bi bilo Komisiji zgolj naloženo, da med pregledom dokumentacije v svojih prostorih spoštuje enaka jamstva glede teh podjetij kot tista, ki jih mora spoštovati med pregledom na kraju samem, za kar naj bi šlo v obravnavani zadevi.
- 36 Drugič, Komisija naj ne bi kršila niti obsega odločbe o pregledu, ker naj ta ne bi izključevala možnosti, da Komisija zadevni pregled nadaljuje v svojih prostorih v Bruslju, in ker pritožnici nista trdili, da je trajanje tega pregleda preseglo razumni rok.
- 37 Tretjič, Splošno sodišče je menilo, da Komisija ni kršila niti pravice pritožnic do obrambe niti člena 20(3) in (4) Uredbe št. 1/2003 ali člena 7 Listine o temeljnih pravicah.
- 38 Četrto, Splošno sodišče je menilo, da Komisija ni storila napake s tem, da je štela, da je datum začetka sodelovanja družbe Nexans France pri zadevni kršitvi 13. november 2000.
- 39 Petič, glede predlogov pritožnic za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi, je Splošno sodišče presodilo, da z argumenti pritožnic ni mogoče utemeljiti znižanja tega zneska. Natančneje, v zvezi z utemeljitvijo pritožnic, da je razlikovanje Komisije med evropskimi podjetji in japonskimi podjetji glede deleža vrednosti prodaje, uporabljenega pri upoštevanju teže kršitve, v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, je Splošno sodišče menilo, da je Komisija upravičeno štela, da je razdelitev projektov v okviru evropske konfiguracije kartela med evropskimi podjetji dodaten element, ki ga je treba sankcionirati z dodatnim odstotnim deležem, ki se odraža v teži kršitve.

Predlogi strank pred Sodiščem

- 40 Pritožnici Sodišču predlagata, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - zadevo vrne v ponovno odločanje Splošnemu sodišču, ki naj odloči o tožbi za razglasitev ničnosti spornega sklepa v delu, v katerem se nanaša nanju;
 - globi, ki sta jima bili naloženi, zniža za znesek, ki ustreza zmanjšanemu koeficientu teže kršitve, in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

41 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo zavrže kot delno nedopustno in vsekakor brezpredmetno in/ali zavrne kot v celoti neutemeljeno in
- pritožnicama naloži plačilo stroškov, vključno s stroški postopka na prvi stopnji.

Predlog za ponovno odprtje ustnega dela postopka

- 42 Ustni del postopek je bil končan 12. marca 2020 po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke.
- 43 Pritožnici sta z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča 29. maja 2020, predlagali ponovno odprtje ustnega dela postopka. V utemeljitev tega predloga navajata, da je Splošno sodišče s sklepom z dne 4. maja 2020 popravilo točko 156 izpodbijane sodbe v angleški različici.
- 44 Po mnenju pritožnic je ta popravek novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča v zvezi z njunim četrtem pritožbenim razlogom.
- 45 Opozoriti je treba, da lahko Sodišče v skladu s členom 83 Poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča.
- 46 Vendar je treba v obravnavanem primeru ugotoviti, da popravek točke 156 izpodbijane sodbe ni odločilen za presojo četrtega pritožbenega razloga pritožnic, ki jo bo opravilo Sodišče.
- 47 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov Sodišče po opredelitvi generalne pravobranilke meni, da ni treba odrediti ponovnega odprtja ustnega dela postopka.

Pritožba

- 48 Pritožnici v utemeljitev pritožbe navajata pet razlogov. Prvi trije pritožbeni razlogi se nanašajo na to, da je Splošno sodišče zavrnilo njune trditve v zvezi s potekom zadevnega pregleda, zadnja dva pa se nanašata na odločitev Splošnega sodišča v zvezi z izračunom globe, ki jima je bila naložena s spornim sklepom. Natančneje, četrty pritožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava glede posledic domnevnega neobstoja učinkov zadevne kršitve. Peti pritožbeni razlog se nanaša na očitno napako pri presoji in neobrazložitev glede 2-odstotnega zvišanja koeficienta teže kršitve za evropsko konfiguracijo kartela.

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 49 Pritožnici v okviru prvega pritožbenega razloga trdita, da je bilo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo v zvezi z razlago člena 20(2)(b) in (c) Uredbe št. 1/2003 v delu, v katerem je bilo potrjeno, da je imela Komisija pravico izdelati sliko trdega diska in kopij sklopov elektronskih dopisov, ne da bi to gradivo predhodno resno preučila. Ta pritožbeni razlog se nanaša na točke od 53 do 56 in 97 izpodbijane sodbe.

- 50 Prvič, kopirati naj bi bilo mogoče le knjige in dokumente, ki jih je inšpektor predhodno pregledal v skladu s členom 20(2)(b) te uredbe. Komisiji naj nič ne bi preprečevalo, da bi kopirala zgolj dokumente in spise, ki so se ji zdeli upoštevni za preiskavo, namesto da je izdelala celotno sliko trdega diska.
- 51 Drugič, člen 20(2) Uredbe št. 1/2003 naj bi določal neko časovno zaporedje različnih faz, opisanih v tej določbi. Najprej naj bi inšpektorji Komisije vstopili v prostore zadevnega podjetja. Nato naj bi preverjali knjige in druge dokumente, ki se jim zdijo upoštevni za preiskavo. Nazadnje, izdelali naj bi lahko kopije tega gradiva. Pregled, opravljen v okviru tega postopka, naj bi bil bistven, ker naj bi inšpektorjem Komisije v tej fazi omogočal, da preverijo, ali so dokumenti lahko upoštevni za preiskavo. Komisija bi lahko sicer z množičnim kopiranjem podatkov, ne da bi jih eden od njenih inšpektorjev predhodno preučil, kopirala dokumente, za katere velja načelo varstva zaupnosti komunikacije med odvetnikom in njegovo stranko.
- 52 Tretjič, iz sodne prakse Sodišča naj bi izhajalo, da je treba pooblastila Komisije za preverjanje razlagati ozko, ker posegajo v lastninsko pravico podjetja, na katero se pregled nanaša.
- 53 Komisija trdi, da prvi pritožbeni razlog ni dopusten, ker je njegov namen, z izjemo ene trditve, Sodišče pripeljati do ponovne preučitve trditve, ki sta jih pritožnici predložili Splošnemu sodišču. Dodatna trditve pritožnic, da bi bila posledica pristopa Komisije v obravnavanem primeru lahko ta, da bi Komisija zbirala kopije dokumentov, za katere velja načelo varstva zaupnosti komunikacije med odvetnikom in njegovo stranko, naj ne bi bila dopustna, ker naj ne bi bila navedena na prvi stopnji. Komisija podredno trdi, da je ta pritožbeni razlog brezpredmeten, ker temelji na nepopolnem razumevanju izpodbijane sodbe brez upoštevanja glavnih ugotovitev Splošnega sodišča v točkah 52, 58 in 59 te sodbe, oziroma da ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 54 Glede dopustnosti prvega pritožbenega razloga je treba poudariti, da pritožnici s tem pritožbenim razlogom izpodbijata razlago člena 20(2)(b) in (c) Uredbe št. 1/2003, ki jo je podalo Splošno sodišče. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča pa izhaja, da se lahko, če pritožnik izpodbija način, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije, pravna vprašanja, obravnavana v postopku na prvi stopnji, ponovno obravnavajo v pritožbenem postopku. Če namreč pritožnik pritožbe v tem smislu ne bi mogel utemeljiti z razlogi in trditvami, ki jih je že navedel pred Splošnim sodiščem, bi pritožbeni postopek deloma izgubil smisel (sodba z dne 16. januarja 2019, Komisija/United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, točka 15 in navedena sodna praksa). Iz tega izhaja, da je prvi pritožbeni razlog dopusten.
- 55 V zvezi s trditvijo pritožnic, ki se nanaša na načelo varstva zaupnosti komunikacije med odvetnikom in njegovo stranko, je treba opozoriti, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je trditve, ki pomeni razširitev trditve, ki je bila že navedena v začetni vlogi in ki je z njo tesno povezana, dopustna (glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2017, Roca Sanitario/Komisija, C-636/13 P, EU:C:2017:56, točka 35 in navedena sodna praksa). Tako pa je v obravnavani zadevi, saj gre za preudarek, ki sta ga pritožnici navedli v utemeljitev svoje trditve, da lahko Komisija pridobi le kopije poslovnih knjig in dokumentov, ki jih je že pregledala.
- 56 V zvezi z vsebino je treba najprej navesti, da pritožnici sicer ne izpodbijata ugotovitev Splošnega sodišča iz točk 52, 58 in 59 izpodbijane sodbe. V skladu s temi ugotovitvami je na eni strani izdelava slike trdega diska računalnika in kopije podatkov, shranjenih na nosilcu digitalnih podatkov, v okviru uporabe preiskovalne programske opreme Komisije v bistvu vmesna faza, katere namen je inšpektorjem omogočiti iskanje dokumentov, upoštevni za pregled. Na drugi strani je iz teh ugotovitev razvidno, da Komisija v obravnavani zadevi v preiskovalni spis ni neposredno vložila dokumentov, vsebovanih v kopijah sklopov elektronskih dopisov, najdenih na računalniku osebe R in računalniku

osebe J, ter v sliki trdega diska zadnjenavedenega računalnika, ne da bi predhodno preverila njihovo upoštevnost glede na predmet zadevnega pregleda. Vendar dejstvo, da pritožnici nista izpodbijali teh ugotovitev Splošnega sodišča, v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ne pomeni, da je prvi pritožbeni razlog brezpredmeten. Navedene ugotovitve kot take namreč ne zadostujejo za dokaz, da je bila Komisija pristojna za izdelavo takih kopij.

- 57 Preučiti je torej treba, ali je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je ugotovilo, da tako pooblastilo izhaja iz člena 20(2)(b) ali (c) Uredbe št. 1/2003.
- 58 V zvezi s tem je treba poudariti, da je tako iz besedila člena 20(2)(c) Uredbe št. 1/2003 kot iz njegovega sobesedila razvidno, da je zakonodajalec Unije s tem, da je Komisiji s to določbo dovolil, da „odvzame[...] ali pridobi[...]“, ne glede na obliko, kopije ali izvlečke“ iz poslovnih knjig in drugih poslovnih dokumentov, navedenih v členu 20(2)(b) te uredbe, navedel dokaze, ki jih ima Komisija pravico pridobiti, da bi jih vključila v spis in jih po potrebi uporabila v okviru postopka, katerega namen je sankcionirati kršitve konkurenčnega prava Unije. Iti mora torej za dokumente, ki so zajeti s predmetom pregleda, s čimer se predpostavlja, da je Komisija predhodno preverila, da je bilo tako.
- 59 Iz tega izhaja, da se Splošno sodišče pri presoji, da je bila Komisija upravičena izdelati kopije sklopov elektronskih dopisov, najdenih na računalniku osebe R in računalniku osebe J, ter sliko trdega diska zadnjenavedenega računalnika, ni moglo opreti na člen 20(2)(c) Uredbe št. 1/2003.
- 60 Vendar člen 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 – na katerega se sklicuje tudi Splošno sodišče in ki Komisiji dovoljuje, da pregleduje poslovne knjige in drugo poslovno dokumentacijo podjetja ali podjetniškega združenja, na katero se nanaša pregled, ne glede na obliko, v kateri je ta dokumentacija predložena – daje pravno podlago za izdelavo takih kopij.
- 61 Na prvem mestu je treba namreč poudariti, da je zakonodajalec Unije s tem, da je glede tega Komisiji zgolj dovolil tak pregled, ne da bi natančneje opredelil pooblastilo, ki ji je bilo tako podeljeno, tej instituciji dodelil določeno polje proste presoje glede konkretnih pravil pregledovanja, ki ga lahko izvaja.
- 62 Komisija se glede na okoliščine lahko torej odloči, da podatke na nosilcu digitalnih podatkov podjetja, ki je predmet pregleda, ne pregleda na podlagi izvirnika, temveč na podlagi kopije teh podatkov. Tako v primeru, ko preučuje izvirne podatke, kot v primeru, ko analizira kopijo teh podatkov, gre namreč za iste podatke, ki so predmet pregleda, ki ga opravi Komisija. V teh okoliščinah trditev pritožnic, da možnost izdelave takih kopij v členu 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 ni izrecno navedena, ni upoštevna.
- 63 Tako v nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, pravica Komisije, da izdelava kopije sklopov elektronskih dopisov in sliko trdega diska računalnika, kot vmesna faza v okviru preučitve podatkov v teh sklopih in na tem nosilcu ne pomeni dodatne prerogative, podeljene Komisiji, temveč je, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 56 izpodbijane sodbe, del pooblastila za pregled, ki ga ima ta institucija na podlagi člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003.
- 64 Na drugem mestu, pooblastila Komisije za preverjanje so v skladu z ustaljeno sodno prakso sicer natančno omejena (glej v tem smislu sodbo z dne 18. junija 2015, Deutsche Bahn in drugi/Komisija, C-583/13 P, EU:C:2015:404, točka 31 in navedena sodna praksa), vendar to ne pomeni, kot je v bistvu poudarila generalna pravobranilka v točkah 61 in 62 sklepnih predlogov, da je treba določbe, ki navedeni instituciji dajejo pooblastila za preverjanje, razlagati ozko, čeprav je treba s tega vidika zagotoviti, da navedena pooblastila ne kršijo pravic zadevnih podjetij. Te pravice pa so zagotovljene, kadar Komisija, kot v obravnavani zadevi, sicer brez predhodne preučitve, vendar nato ob strogem spoštovanju pravice zadevnega podjetja do obrambe preveri, ali so ti podatki upoštevni za predmet pregleda, preden v spis vloži dokumente, ki se v zvezi s tem štejejo za upoštevne, in izbriše druge kopirane podatke.

- 65 Zato pravica Komisije, da izdela take kopije, ne vpliva niti na procesna jamstva, določena z Uredbo št. 1/2003, niti na druge pravice podjetja, ki je predmet pregleda, če Komisija po koncu preučitve v spis vključi le dokumente, ki so upoštevni glede na predmet pregleda. Kot je ugotovilo Splošno sodišče, je bilo v obravnavanem primeru tako.
- 66 Na tretjem mestu, kot izhaja iz dejanskih ugotovitev Splošnega sodišča v točki 52 izpodbijane sodbe, Komisija uporablja preiskovalno programsko opremo, za katero je potrebna predhodna faza, imenovana „indeksacija“, ki običajno traja precej časa. Enako velja za naslednjo fazo tega postopka obdelave podatkov, med katero Komisija preuči te podatke, kot sicer dokazujejo dejstva v obravnavani zadevi. Torej ni le v interesu Komisije, ampak tudi zadevnega podjetja, da se ta institucija pri izvajanju pregleda opre na kopijo teh podatkov, s čimer se temu podjetju omogoči nadaljnja uporaba izvirnih podatkov in nosilcev, na katerih so ti podatki, takoj ko je ta kopija izdelana, in zato zmanjša vmešavanje v delovanje tega podjetja, ki ga povzroči pregled, ki ga opravi Komisija.
- 67 V teh okoliščinah je treba trditve pritožnic, ki temeljijo na besedilu člena 20(2)(c) Uredbe št. 1/2003 in na splošni sistematiki člena 20(2) te uredbe, zavriniti.
- 68 Zato je treba prvi pritožbeni razlog zavriniti kot neutemeljen.

Drugi in tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- 69 Pritožnici v okviru drugega pritožbenega razloga, ki se nanaša na točke od 60 do 64 izpodbijane sodbe, navajata, da je bilo v tej sodbi napačno uporabljeno pravo pri razlagi člena 20(2) Uredbe št. 1/2003 v delu, v katerem je bilo potrjeno, da je imela Komisija pravico nadaljevati zadevni pregled v svojih prostorih v Bruslju. Po mnenju pritožnic iz jezikovne in sobesedilne razlage te določbe izhaja, da Komisiji ni dovoljena izvedba pregleda v njenih prostorih in da morajo biti ti pregledi opravljeni v prostorih zadevnega podjetja ali podjetniškega združenja.
- 70 Prvič, iz člena 20(1) Uredbe št. 1/2003 naj bi jasno izhajalo, da gre za preglede „podjetij in podjetniških združenj“. V členu 20(2) te uredbe naj bi bilo pojasnjeno, kakšna pooblastila imajo inšpektorji za izvedbo teh pregledov, vključno s pravico dostopa do vseh prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev „podjetij in podjetniških združenj“ v skladu s členom 20(2)(a) te uredbe. Druga pooblastila, in sicer pregledovanje poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije, izdelava kopij dokumentov, zapečatenje prostorov, knjig ali dokumentov in zaslišanje zaposlenih podjetja naj bi bila sestavni del tega pregleda in bi jih bilo torej treba izvajati v prostorih podjetja, na katero se ta pregled nanaša.
- 71 Drugič, če bi bilo treba člen 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 razlagati tako, da kraj „pregleda“, ki se opravi na podlagi te določbe, ni tako omejen, bi imela Komisija na podlagi člena 20(2)(e) te uredbe tudi pooblastilo, da predstavnike zadevnega podjetja zasliši drugje kot v prostorih tega podjetja ali da na podlagi člena 20(2)(b) ali (c) navedene uredbe pregleda in kopira dokumente, ki jih imajo tretje osebe, kot so ponudniki storitev shranjevanja podatkov na daljavo, ne da bi sploh vstopila v prostore podjetja. Vendar naj bi bilo očitno, da zakonodajalec Unije s sprejetjem Uredbe št. 1/2003 Komisiji ni nameraval dati tako velikih pooblastil za preverjanje. Tako ozko razlago naj bi potrjeval člen 21 te uredbe, v skladu s katerim se za pregled drugih prostorov zahteva posebna odločba. Če bi bil na podlagi člena 20 Uredbe št. 1/2003 mogoč pregled poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije zunaj prostorov podjetja, člen 21(4) te uredbe ne bi bil smiseln.
- 72 Tretjič, nemogoče naj bi bilo šteti, da člen 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 Komisiji implicitno dovoljuje, da dokumente pregleda zunaj prostorov zadevnega podjetja, ker tako pooblastilo ni nujno potrebno za to, da se Komisiji omogoči učinkovito izvajanje njenih nalog na podlagi Uredbe št. 1/2003, in ker

v primeru neobstoja takega pooblastila pregled prostorov ne bi bil niti nemogoč niti znatno otežen. V obravnavanem primeru bi namreč lahko inšpektorji trajanje zadevnega pregleda podaljšali za nekaj dni, tako da bi preučili vse dokumente na kraju samem in zasegli le tiste, ki so upoštevni. Splošno sodišče naj bi se kvečjemu oprlo na razloge poenostavitve in upravne smotrnosti v zvezi s tem.

- 73 Četrta, očitna jamstva, ki jih je Splošno sodišče upoštevalo glede poteka postopka v Bruslju, naj ne bi bila povezana z vprašanjem, ali je bila Komisija pristojna za nadaljevanje zadevnega pregleda v svojih prostorih.
- 74 Pritožnici v okviru tretjega pritožbenega razloga, ki se nanaša na točki 67 in 72 izpodbijane sodbe, Splošnemu sodišču očitata, da je napačno uporabilo pravo glede geografskega okvira odločbe o pregledu. V skladu z jezikovno in sobesedilno razlago naj bi sklicevanje v tej odločbi na prostore, ki jih nadzorujeta pritožnici, očitno omejevalo preglede, dovoljene na podlagi navedene odločbe. Iz tega naj bi izhajalo, da bi morala biti v obravnavani zadevi odločitev Komisije o izvedbi pregleda v drugih krajih, in ne v krajih zadevnega podjetja, sprejeta na podlagi člena 21 Uredbe št. 1/2003 in zanjo bi morala biti potrebna sodna odobritev.
- 75 Komisija te trditve izpodbija.

Presoja Sodišča

- 76 Pritožnici v okviru drugega in tretjega pritožbenega razloga, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu trdita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je štelo, da je dopustno, da je Komisija nadaljevala zadevni pregled v svojih prostorih v Bruslju.
- 77 V zvezi s tem je treba poudariti, da iz besedila in sistematike člena 20 Uredbe št. 1/2003 sicer izhaja, da se mora pregled začeti in bi se moral načeloma nadaljevati, kot določa člen 20(1) te uredbe, pri „podjetjih“ ali podjetniških združenjih“ in da je Komisiji iz tega razloga na eni strani na podlagi člena 20(2)(a) navedene uredbe dovoljeno, da „vstopi[...] v vse prostore, zemljišča in prevozna sredstva“ teh podjetij, na drugi strani pa je Komisija na podlagi člena 20(3) te uredbe zavezana, da pred pregledom pravočasno obvesti organ, pristojen za konkurenco v državi članici, „na ozemlju katere se bo izvajal pregled“. Prav zato je bilo v obravnavani zadevi z odločbo o pregledu pritožnicama naloženo, naj omogočita pregled „v vseh prostorih“, ki jih nadzorujeta.
- 78 Vendar, kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točki 60 izpodbijane sodbe, člen 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 ne določa, kot trdita pritožnici, da se poslovne knjige in dokumenti podjetij, pri katerih se pregled izvaja, v vseh okoliščinah pregledujejo izključno v njihovih prostorih.
- 79 Enako velja za odločbo o pregledu, v kateri je bilo določeno le, da se zadevni pregled lahko opravi v vseh prostorih, ki jih nadzorujeta pritožnici.
- 80 Kot je generalna pravobranilka v bistvu poudarila v točki 76 sklepnih predlogov, nadaljevanje takega pregleda v prostorih Komisije kot tako in glede na pregled, opravljen v prostorih podjetij, na katera se pregled nanaša, ne pomeni dodatnega posega v pravice teh podjetij, za katerega bi bilo potrebno, da bi bila taka možnost Komisije izrecno določena, ne da bi jo bilo mogoče implicitno izpeljati iz pooblastil, ki so tej instituciji podeljena s členom 20(1) in (2) Uredbe št. 1/2003. Dejstvo, da v nekaterih primerih možnost nadaljevanja pregleda v prostorih Komisije ne bi bila nujna za to, da bi bila Komisiji omogočena izvedba tega pregleda, ne pomeni, da je taka možnost v vseh okoliščinah izključena.
- 81 Na podlagi legitimnih razlogov se lahko Komisija namreč tudi v interesu zadevnih podjetij odloči, da bo v svojih prostorih v Bruslju nadaljevala pregled podatkov, ki jih je zbrala v zadevnem podjetju. V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je razvidno iz točke 66 te sodbe, da se lahko izkaže, da je obdelava elektronskih podatkov dolgotrajna. Če bi bila Komisija zavezana, da take podatke obdeluje izključno

v prostorih podjetja, na katero se pregled nanaša, pa bi to lahko, kadar gre za zelo obsežne podatke, povzročilo znatno podaljšanje trajanja navzočnosti inšpektorjev v prostorih tega podjetja, kar bi lahko škodilo učinkovitosti pregleda in po nepotrebnem okrepilo vmešavanje v delovanje navedenega podjetja zaradi pregleda.

- 82 Poleg tega je treba opozoriti, da pritožnici, kot je razvidno iz točke 61 izpodbijane sodbe, Komisiji ne očitata, da je pri pregledu slike trdega diska računalnika osebe J in kopij sklopov elektronskih dopisov, najdenih na navedenem računalniku in na računalniku osebe R, ki ga je opravila v svojih prostorih v Bruslju, ravnala drugače, kot če bi ta pregled potekal v prostorih pritožnic. Pritožnici namreč ne izpodbijata, da je pregled, ki ga je Komisija opravila v svojih prostorih v Bruslju, potekal ob strogem spoštovanju njune pravice do obrambe, saj je Komisija med celotnim trajanjem zadevnega pregleda zagotavljala varstvo zadevnih podatkov in je v spis vključila le dokumente, za katere se je predhodno prepričala, da so upoštevni za ta pregled.
- 83 Razlage člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003, v skladu s katero lahko Komisija po potrebi v svojih prostorih v Bruslju nadaljuje pregled, ki ga je upravičeno začela v prostorih podjetja ali podjetniškega združenja, na katero se pregled nanaša, ni mogoče omajati s trditvijo pritožnic, da bi taka razlaga pomenila, da bi Komisija lahko pooblastilo iz člena 20(2)(e) te uredbe, da zasliši predstavnike zadevnega podjetja, izvajala tudi drugje kot v prostorih tega podjetja. Opozoriti je treba, da se ta spor nanaša na vprašanje, ali je Komisija ravnala nezakonito s tem, da je na podlagi člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 v svojih prostorih v Bruslju nadaljevala pregled poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije podjetja, in ne na izvajanje prerogativ Komisije iz člena 20(2)(e) te uredbe.
- 84 Zavrnuti je treba tudi trditev pritožnic, da bi taka razlaga člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 Komisiji dala možnost, da opravi pregled in kopira dokumente, ki jih imajo tretje osebe, ki so zunaj prostorov podjetja, na katerega se pregled nanaša. Možnost Komisije, da v svojih prostorih v Bruslju nadaljuje pregled, ki ga je začela v prostorih podjetja, na katero se pregled nanaša, namreč nikakor ne vpliva na vprašanje, ali ima ta institucija na podlagi člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 pravico, da pregleda in kopira dokumente, ki jih imajo tretje osebe. V zvezi s tem je treba poudariti, da dejstvo, da Komisija nadaljuje pregled v svojih prostorih, pomeni, da gre za kontinuiteto enega samega pregleda, ki se je začel v prostorih takega podjetja, in ne za nov pregled pri tretji osebi.
- 85 Razlage člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003, navedene v točki 83 te sodbe, prav tako ne more omajati trditev pritožnic, da bi člen 21(4) Uredbe št. 1/2003 – ki v zvezi s pregledom prostorov, ki niso prostori podjetja, na katero se pregled nanaša, napotuje na posebne prerogative Komisije iz člena 20(2), od (a) do (c), Uredbe št. 1/2003 – izgubil smisel, če bi bilo treba na podlagi tega člena 20 sklepati, da je navedeni instituciji dovoljen pregled dokumentov zunaj prostorov tega podjetja. Člen 21 Uredbe št. 1/2003 se namreč nanaša na položaj, ki je popolnoma drugačen od položaja iz člena 20 te uredbe, in sicer na možnost Komisije, da opravi preglede v prostorih, ki niso poslovni prostori zadevnega podjetja, kot so stalno prebivališče ali prevozna sredstva zaposlenih v tem podjetju, če obstaja utemeljen sum, da se tam hranijo poslovne knjige ali drugi poslovni dokumenti, povezani s področjem, na katero se nanaša pregled, ki bi lahko bili upoštevni pri dokazovanju resne kršitve člena 101 ali 102 PDEU.
- 86 Glede trditve pritožnic, da so pooblastila za preverjanje, ki jih ima Komisija na področju konkurence, natančno omejena, pa to še ne pomeni, kot je razvidno iz točke 64 te sodbe, da je treba ta pooblastila razlagati ozko, saj bi to lahko ogrozilo dejansko izvajanje teh pooblastil v nekaterih okoliščinah in tako določbam člena 20 Uredbe št. 1/2003 odvzelo polni učinek.
- 87 Vendar je treba pojasniti, kot je to storila generalna pravobranilka v točkah 67 in 78 sklepnih predlogov, da ima Komisija možnost, da na podlagi člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 v svojih prostorih v Bruslju nadaljuje pregled poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije podjetja, na katero se pregled nanaša, le če lahko upravičeno meni, da je to utemeljeno zaradi interesa učinkovitosti pregleda ali zato, da se prepreči pretirano vmešavanje v delovanje zadevnega podjetja.

- 88 V obravnavani zadevi so inšpektorji, kot je razvidno iz opisa dejanskega stanja, ki ga je ugotovilo Splošno sodišče in na katero je bilo v bistvu opozorjeno v točkah od 14 do 19 te sodbe, prebili skupno štiri dni v prostorih družbe Nexans France, in sicer od 28. do 30. januarja 2009 ter nato 3. februarja 2009. Naredili so kopijo nekaterih podatkov in jih prenesli na nosilce podatkov, ki so bili shranjeni v zapečateni ovojnici in poslani v pisarne Komisije v Bruslju. Nato je preučitev vseh podatkov, shranjenih na nosilcih podatkov, ki so bili poslani v Bruselj, ob navzočnosti predstavnikov pritožnic trajala osem delovnih dni, in sicer od 2. do 11. marca 2009, kar kaže na to, da je bila ob odločitvi Komisije, da bo zadevni pregled nadaljevala v svojih prostorih v Bruslju, količina digitalnih podatkov, ki jih je bilo treba še preučiti, posebej velika.
- 89 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da se je odločila nadaljevati zadevni pregled v svojih prostorih v Bruslju, ni ravnala nezakonito. Glede na dejstva, ki jih je ugotovilo Splošno sodišče, je namreč Komisija lahko upravičeno štela, da je bilo utemeljeno nadaljevati ta pregled v svojih prostorih v Bruslju, da bi se tako preprečilo podaljšanje trajanja navzočnosti inšpektorjev v prostorih družbe Nexans France zaradi interesa učinkovitosti pregleda in zato, da se prepreči pretirano vmešavanje v delovanje tega podjetja.
- 90 Nazadnje, kot izhaja iz točke 80 te sodbe, je možnost Komisije, da pregled poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije podjetja na podlagi člena 20(2)(b) Uredbe št. 1/2003 nadaljuje v svojih prostorih v Bruslju, pogojena z ugotovitvijo, da tako nadaljevanje ne pomeni nobene kršitve pravice do obrambe in ne pomeni dodatnega posega v pravice zadevnih podjetij poleg tistega, ki je neločljivo povezan z izvedbo pregleda v njihovih prostorih. Tak poseg pa bi bilo treba ugotoviti, če bi nadaljevanje tega pregleda v prostorih Komisije v Bruslju podjetju, na katero se pregled nanaša, povzročilo dodatne stroške, ki bi nastali zgolj zaradi tega nadaljevanja. Iz tega izhaja, da lahko Komisija, če bi to nadaljevanje lahko povzročilo take dodatne stroške, pregled nadaljuje le, če privoli v povračilo teh stroškov, če ji zadevno podjetje za to predloži ustrezno obrazloženo zahtevo.
- 91 Ob upoštevanju navedenega je treba drugi in tretji pritožbeni razlog zavrni kot neutemeljena.

Četrty pritožbeni razlog

Trditve strank

- 92 Pritožnici v okviru četrtega pritožbenega razloga, ki se nanaša na točki 156 in 157 izpodbijane sodbe, trdita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo glede posledic neobstoja učinkov zadevne kršitve. Pritožnici navajata, da sta v začetni vlogi podrobno pojasnili, zakaj menita, da ta kršitev ni vplivala na večino prodaje, na katero se nanaša zadevna kršitev. Čeprav Splošno sodišče teh pojasnil ni izpodbijalo, naj ne bi upoštevalo, da je bil neobstoj učinkov odločilen dejavnik pri določitvi koeficienta teže zadevne kršitve, in sicer zgolj zato, ker naj točka 22 Smernic iz leta 2006 ne bi zahtevala, da Komisija upošteva dejanski vpliv kršitve na trg. Vendar naj Splošno sodišče ne bi bilo vezano na te smernice pri odločanju na podlagi svoje neomejene pristojnosti, v okviru katere naj bi morale opraviti lastno presojo ob upoštevanju vseh okoliščin primera. Splošno sodišče naj bi torej pri odločitvi v zvezi s tem opustilo izvajanje neomejene pristojnosti za presojo višine globe, ki jo je Komisija določila na podlagi člena 261 PDEU v povezavi s členom 31 Uredbe št. 1/2003.
- 93 Pritožnici v repliki trdita, da je razlogovanje Sodišča v sodbi z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija (C-99/17 P, EU:C:2018:773), s katero je Sodišče razveljavilo sodbo, zoper katero je bila vložena pritožba, mogoče prenesti na obravnavano zadevo.
- 94 Komisija te trditve izpodbija.

Presoja Sodišča

- 95 Na prvem mestu je treba opozoriti, da je le Splošno sodišče pristojno za nadzor nad načinom, na katerega je Komisija v vsakem posamičnem primeru presodila teže nezakonitih ravnanj. V okviru pritožbe je namen nadzora Sodišča preveriti, prvič, koliko je Splošno sodišče pravno pravilno upoštevalo vse bistvene dejavnike za presojo teže določenega ravnanja glede na člen 101 PDEU in člen 23 Uredbe št. 1/2003 in, drugič, ali je Splošno sodišče pravno zadostno odgovorilo na vse trditve, navedene v utemeljitev predloga za odpravo ali znižanje globe (sodbi z dne 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, točka 128, in z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, točka 192).
- 96 Na drugem mestu, v skladu s sodno prakso Sodišča lahko to na podlagi neomejene pristojnosti, ki je sodišču Unije v skladu s členom 261 PDEU podeljena s členom 31 Uredbe št. 1/2003, preseže zgolj nadzor zakonitosti sankcije in presojo Komisije nadomesti s svojo ter tako odpravi, zniža ali zviša naloženo globo ali periodično denarno kazen (sodba z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, točka 193 in navedena sodna praksa).
- 97 Na tretjem mestu, čeprav izvajanje te neomejene pristojnosti nadzora ni enako preizkusu po uradni dolžnosti in čeprav je postopek kontradiktoren, mora sodišče Unije pri izvajanju pooblastil iz členov 261 in 263 PDEU preučiti vsak očitok, pravni ali dejanski, s katerim se skuša dokazati, da znesek globe ni v sorazmerju s težo in trajanjem kršitve (glej v tem smislu sodbo z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, točki 194 in 195 ter navedena sodna praksa).
- 98 V nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, pa je iz izpodbijane sodbe razvidno, da je Splošno sodišče to obveznost izpolnilo.
- 99 Res je, da Splošno sodišče ni izrecno štelo, da na podlagi trditev pritožnic v zvezi z domnevnim neobstojem učinkov zadevne kršitve v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti ne more zmanjšati glob, ki sta jima bili naloženi s spornim sklepom. V zvezi z izvajanjem pristojnosti, ki jo je zakonodajalec izrecno podelil sodišču Unije, pa je pomembno, da lahko Sodišče v okviru pritožbenega postopka, v katerem stranka izpodbija resničnost izvajanja te pristojnosti, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 96 te sodbe, preveri, ali je Splošno sodišče to pristojnost dejansko izvajalo.
- 100 Vendar iz izpodbijane sodbe implicitno, toda gotovo izhaja, da je Splošno sodišče izvajalo svojo neomejeno pristojnost in da je prišlo do ugotovitve, navedene v prejšnji točki.
- 101 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča na področju pritožb obrazložitev odločbe Splošnega sodišča lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, na katere se je Splošno sodišče oprlo, Sodišču pa, da razpolaga z dovolj elementi za izvajanje nadzora (glej v tem smislu sodbi z dne 14. septembra 2016, Trafilerie Meridionali/Komisija, C-519/15 P, EU:C:2016:682, točka 41, in z dne 26. januarja 2017, Villeroy & Boch Austria/Komisija, C-626/13 P, EU:C:2017:54, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 102 V obravnavani zadevi je Splošno sodišče v točkah od 138 do 188 izpodbijane sodbe preučilo različne predloge pritožnic za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi s spornim sklepom. Splošno sodišče pa je od začetka te preučitve v točki 138 te sodbe opozorilo, da je nadzor zakonitosti, ki ga mora opraviti v zvezi s tem, dopolnjen z neomejeno pristojnostjo, ki je v skladu s členom 261 PDEU sodišču Unije priznana s členom 31 Uredbe št. 1/2003.
- 103 V teh okoliščinah je treba šteti, da je Splošno sodišče pri tej preučitvi upoštevalo svojo neomejeno pristojnost v okviru nadzora zakonitosti spornega sklepa.

- 104 Glede trditve pritožnic, ki temeljijo na domnevnem neobstoju učinkov zadevne kršitve in ki so preučene v točkah 156 in 157 izpodbijane sodbe, je res, da je Splošno sodišče v točki 156 te sodbe opozorilo, da v skladu z besedilom točke 22 Smernic iz leta 2006 Komisiji pri presoji teže kršitve za namene izračuna globe ni treba nujno upoštevati dejanskega vpliva ali neobstoja dejanskega vpliva te kršitve na trg kot obteževalne ali olajševalne okoliščine. Na podlagi te ugotovitve bi bilo mogoče sklepati, da se je Splošno sodišče v zvezi s tem omejilo na svojo nalogo nadzora zakonitosti spornega sklepa, zlasti ob upoštevanju Smernic iz leta 2006. Čeprav so Smernice iz leta 2006 za Komisijo zavezujoče, ker si ta tako postavlja omejitve pri izvajanju svoje diskrecijske pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točka 211), pa te smernice ne zavezujejo sodišča Unije, zlasti pri izvajanju njegove neomejene sodne pristojnosti, ki je bila navedena v točki 96 te sodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2011, KME Germany in drugi/Komisija, C-389/10 P, EU:C:2011:810, točki 102 in 103), čeprav se to sodišče lahko po njih upravičeno zgleduje (glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2017, Aloys F. Dornbracht/Komisija, C-604/13 P, EU:C:2017:45, točka 75).
- 105 Vendar je treba poudariti, da je Splošno sodišče v isti točki izpodbijane sodbe svoje razlogovanje nadaljevalo z ugotovitvijo, da zadostuje, da je raven deleža vrednosti prodaje, ki jo je treba upoštevati in ki jo je določila Komisija, utemeljena z drugimi dejavniki, ki bi lahko vplivali na določitev teže na podlagi točke 22 Smernic iz leta 2006, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh zadevnih strank in njen geografski obseg. Prav to pa so elementi, na katere se je Komisija v obravnavani zadevi oprla pri ugotovitvi teže zadevne kršitve, kot je Splošno sodišče opozorilo v točki 148 izpodbijane sodbe.
- 106 Splošno sodišče je s sklicevanjem na te elemente v teh okoliščinah v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti torej implicitno, vendar zagotovo odločilo, da na podlagi domnevnega neobstoja učinkov zadevne kršitve zaradi teh drugih elementov ne more znižati glob, ki sta bili pritožnicama naloženi s spornim sklepom. Iz tega tudi izhaja, da je iz tega razloga v točki 157 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je treba trditve v zvezi s tem domnevnim neobstojem učinkov zavrniti.
- 107 Dodati je treba, da se taka razlaga izpodbijane sodbe zahteva ne glede na to, ali se upošteva prvotna različica točke 156 te sodbe ali različica, ki izhaja iz sklepa o popravku z dne 4. maja 2020.
- 108 Obravnavani primer se razlikuje od primera iz zadeve, v kateri je bila izdana sodba z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija (C-99/17 P, EU:C:2018:77), v kateri Splošno sodišče ni podalo nobenega odgovora na trditve tožeče stranke v zvezi z izvajanjem njegove neomejene pristojnosti.
- 109 To, da Splošno sodišče v obravnavani zadevi ni opustilo upoštevanja svoje neomejene pristojnosti, poleg tega potrjuje dejstvo, da je v točki 188 izpodbijane sodbe prišlo do ugotovitve, da je treba predlog pritožnic za znižanje zneska glob, ki sta jima bili naloženi, zavrniti, prvič, ker so bili tožbeni razlogi in trditve, ki sta jih navedli v utemeljitev tega predloga, zavrnjeni, in drugič, ker v obravnavanem primeru ni bilo elementov, ki bi lahko upravičili znižanje zneska teh glob.
- 110 Zato je treba četrti pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Peti pritožbeni razlog

Trditve strank

- 111 Pritožnici v okviru petega pritožbenega razloga, ki se nanaša na točke od 180 do 184 izpodbijane sodbe, navajata, da je Splošno sodišče pri ugotovitvi, da je Komisija zaradi sodelovanja pritožnic v evropski konfiguraciji kartela upravičeno za 2 % povišala koeficient teže, uporabljen pri izračunu zneska glob, ki sta jima bili naloženi, storilo očitno napako pri presoji in pomanjkljivo obrazložilo, kakšen bi lahko bil

obseg dodatne škode, ki bi jo evropska konfiguracija lahko povzročila konkurenci v EGP. Po mnenju pritožnic se Splošno sodišče ne more omejiti zgolj na ugotovitev, da je evropska konfiguracija nedvomno okrepila škodovanje konkurenci, zlasti ker se je konfiguracija A/R kartela v celoti izvajala. Poleg tega naj bi Komisija in Splošno sodišče priznala, da sta pritožnici predložili dokaze, iz katerih izhaja, da celotna evropska prodaja evropskim strankam ni bila prizadeta.

112 Po mnenju Komisije ta pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

113 Poudariti je treba, da ta pritožbeni razlog temelji na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe. Splošno sodišče namreč v nasprotju s trditvami pritožnic nikakor ni štelo, da sta ti dokazali, da zadevna kršitev ni vplivala na celotno evropsko prodajo. Splošno sodišče je v točki 181 izpodbijane sodbe namreč ugotovilo, da je evropska konfiguracija kartela vključevala dodatno zavezo glede razdelitve projektov, ki je presegala obstoječa pravila o dodelitvi v konfiguraciji A/R kartela.

114 V teh okoliščinah ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 182 izpodbijane sodbe, da ni bilo nobenega dvoma, da je razdelitev projektov glede podzemnih in podmorskih električnih kablov v okviru evropske konfiguracije kartela okrepila škodovanje konkurenci, ki ga je v EGP povzročila konfiguracija A/R navedenega kartela, ni pomanjkljivo obrazložena.

115 Ugotoviti je treba tudi, da Splošno sodišče s tem, da je presodilo, da je razdelitev projektov med evropskimi podjetji pomenila dodatno škodovanje konkurenci poleg tistega, ki je izhajalo iz konfiguracije A/R kartela, nikakor ni napačno uporabilo prava. Kot je generalna pravobranilka poudarila v točki 126 sklepnih predlogov, tesna povezava, ki je obstajala med obema konfiguracijama, namreč v ničemer ne spremeni dejstva, da je evropska konfiguracija kartela že po svoji naravi pomenila ločeno zavezo razdelitve projektov, ki ni bila del konfiguracije A/R kartela. Splošno sodišče torej pri ugotovitvi, da je bilo to dodatno škodovanje konkurenci mogoče upravičeno sankcionirati z višjo globo, ni storilo napake pri presoji.

116 Iz tega izhaja, da je treba peti pritožbeni razlog zavrnil kot neutemeljen.

117 Ker ni mogoče ugoditi nobenemu od razlogov, ki sta jih pritožnici navedli v utemeljitev pritožbe, je treba pritožbo v celoti zavrnil.

Stroški

118 V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

119 Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnicama naloži plačilo stroškov, in ker ti s pritožbenimi razlogi nista uspeli, se jima naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbama Nexans France SAS in Nexans SA se naloži plačilo stroškov.

Podpisi